

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek in velja do pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 1.10
Pol leta 7.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tistopono vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „vseh kron“, na starem trgu in v knjižnici ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredbištvu „Soča“ v Gorici na Travnika 16, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcom in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Volitve.

1. Mesta in trgi

bodo volili prihodnji tork 2. junija, Vsako mesto in vsak trg bo volišče za se. Društvo „Sloga“ postavilo je kot kandidata za to skupino vzvišenega gospoda Franca grofa Coroninija, ki je uže do zdaj zastopal goriška mesta in trge v državnem zboru. Politično vedenje in delovanje tega gospoda je znano; „Soča“ je o njem uže večkrat pisala. V narodnem oziru ima grof Coronini pravična načela in skuša, kolikor mu njegova moč dopušča, izvršiti ja najprej v svojem področji. Žalibog da njegova moč ne sega vedno tako daleč kakor njegova dobra volja, in da ostane na riskav v deželi neizpolneno v kljub njegovi srčni želji.

Njegovo plemenito viteško srce nima pojma o podlosti, sebičnosti, brezdušnosti, krivičnosti, ki se pojavlja kedaj v javnem življenji; zato je proti takim pojavam skoro brez orožja. Branijo ga pravična načela, pošteno ravnanje in sreča; ali svojih nasprotnikov ne zna zalezovati in jim ne zna hudega s hudim povračati. Se tam, kjer bi po vsej pravici in po poštenju poti komu lahko na rep stopil, tega ne stori, ker njegovo srce ne more slišati niti zaslužena ovičenja. Tako mora plemeniti gospod, ki ima dobra načela in najboljšo nameno, pogosto obzalovati, da ne gre vse tako, kakor bi njegovemu srcu ugajalo.

Tak gospod zasluži priznanje radi svojih načel in namer ter potrebuje vsestranske podpore, da uresniči svoje blage namene. Oboje mu damo, ako ga volimo soglasno v državni zbor, kjer se bo lahko na to skliceval, da je zastopnik obeh narodnostij ter da uživa zaupanje na obeh straneh. Slovenske trge pozivljamo posebno še radi tega k polnoštevilni udeležbi pri tej volitvi, da bi se grofu kaj ne pripetilo, ker znano je, da liberalna italijanska stranka ga je le zaradi tega postavila kandidata, ker nima upanja, da bi z drugim zmagala. Ako bi ta stranka vedela, da bo udeležitev na slovenski strani šibka, lahko bi zadnji dan stvar prekucnila ter proglasila Vicentinija za svojega kandidata, ko propade v kmečkih občinah. Sploh ni liberalno-italijanskim kandidaturam mnogo verovati, ker govori se, da bi neka stranka še v zadnjem trenutku rada vse premenila, ako bi videla, da se sme nadejati uspeha. Dokler trdno stojimo, bo njeno prizadevanje zastoj.

Slovinci, pridite vsi volit in volite Franca grofa Coroninija. Mesta in trgi volijo z glasovnicami. Vsakdo naj zapiše na glasovnico, katero je dobil od svojega županstva, ime grofa Franca Coroninija in naj jo odda pri volitvi z izkaznico vred. Na tak način postavimo si sposobnega zastopnika v državnem zboru za novih šest let.

2. Fakijska opozicija in njen kandidat.

Ko je začelo pred 6 leti vladati Taaffejevo ministerstvo, izjavilo je slovesno, da hoče delati na to, da se izvrši ona ravnopravnost, katero zagotavlja državna temeljna postava vsem narodom v širni Avstriji, ter da se uvede in utrdi mir med posameznimi narodi, ki imenujejo presvitlega cesarja svojega vladarja in očeta. Ta program, ki je vse hvale vreden, našel je od prvega začetka nasprotnikov, ki so vse počenjali, da bi Taaffeja vrgli ter onemogočili ali vsaj otežili izvršitev avstrijskega programa. Našla se je stranka takih mož, ki niso bili skoro v nobenem političnem prasanji edini razen v tem, da Taaffeju je treba polena metati pod noge, da pomirjenje narodov na podlagi pravične postave je treba zabraniti. Ti možje so nasprotovali dunajski vladi v vsem, kjer so le mogli, tako da je bilo uže grdo videti, kako so avstrijski možje rogovili proti vladi, ki je poudarjala in branila avstrijski program. Tako postopanje srborite stranke ni ostalo prikrito presvitlemu cesarju, ki od nekaj želi in se prizadeva, da bi se ustanovil mir med državljani, ki je podlaga vsestranskemu napredku.

Ko je tedaj prišla neka deputacija iz Trsta na Dunaj in je presvitlega cesarja nekaj prosila, je pro-

svitli cesar odločno izrekel, da mu ne dopade to, da se njegovi vladi, ki izvršuje pravični program, delajo zapreke in sitnosti samo zato, da se jej nagaja in nasprotuje v pravični stvari. Presvitli cesar imenoval je to stranko fakijsko opozicijo in je zavrnil njeno rogoviljenje, kakor je zaslužila. Vsi avstrijski listi so takrat o tem govorili in pripovedovalo se je, da tisto protivladno stranko bi bilo takrat celo sram. Prav bi bilo, da bi se bila sramovala svojega početja, vendar dokazati se ne more, da bi bila toliko pristopna naravnim čutom. Toliko je gotovo, da je fakijska opozicija vsled cesarjeve besede nekoliko potihnila; a prav tako je gotovo, da ni popustila svoje navade in da še vedno ruje in kuje zoper ministerstvo Taaffejevo in zoper uvedeno splošno in popolno ravnopravnost v staroslavni naši državi. Ta stranka je protivladna in protiaustrijska.

Omenjene cesarjeve besede bile so rečene neki tržaški deputaciji; žalibog da prav v Trstu in drugod po Primorskem se še vedno vzdržuje duh, ki je izrečno nasproten sedanji dunajski vladi in njenemu programu. Ta duh se izraža v nekaterih domačih, a še bolj v tujih listih. Graška „Tagesspost“ in dunajska „Neue freie Presse“ donášati s Primorskega dopise, ki so nasprotni sedanji dunajski vladi, kakor omenjena lista. Pa tudi domači listi upijejo in se hudujejo, ako slišijo, da dunajska vlada je kaj storila ali namerava storiti v pomirjenje avstrijskih narodov. Tako mišljenje in prizadevanje, ki je nasprotno vladi presvitlega cesarja in ravnopravnosti narodov v Avstriji, vidi se tudi v javnem življenji, posebno pri volitvah. Možje, kateri so dolžni vladi tisočero hvalo, družijo se z nezadovoljnimi, upijejo zoper dunajsko vlado, izražajo svoje krive misli o našem političnem stanju, ter željo in nado, da bi ministerstvo kmalu propadlo še svojim programom. Kjer imajo ti možje kaj upliva, rabijo ga proti težnjam in prizadevanju sedanjega ministerstva.

Ta stranka postavila se je zdaj na noge ter je proglasila kot kandidata za državni zbor kneza Hohenloha. Tako je postal knez Hohenlohe kandidat fakijske opozicije.

Kdor je prijatelj sedanje dunajske vlade, kdor želi, naj bi jej bilo mogoče izvršiti narodno ravnopravnost, kdor želi pomirjenje narodov v Avstriji, ne more podpirati fakijske opozicije, ne more biti za njenega kandidata. Volilna agitacija za kneza Hohenloha na Primorskem je nenavadno velikega pomena. Ta agitacija kaže, kdo je za dunajsko vlado in kdo je protinjej, kdo hoče mirno in mogočno Avstrijo v pomirjenji vseh narodov, in kdo hoče, da naj tudi dalje ostanejo nekatere razlike v življanji narodnih pravic pri raznih narodih širne Avstrije.

Kdor je za mogočno in častno Avstrijo, mora biti proti kandidaturi Hohenloho. V prvi vrsti poklicani so slavni c. k. uradi, da čujejo nad dotično agitacijo, da ne pustijo, da bi se njih ime zlorabilo v podporo tega kandidata, da ne pustijo niti sence na sebi, kakor da bi se ujemali s to kandidaturo. Velikansko odgovornost nakopal bi si uradnik, ki bi le od daleč delal za kandidata fakijske opozicije, ki bi neposredno zaviral cesarsko vlado v najlepšem njenem poslu, v pomirjenji narodov, v izvrševanji častne naloge, sprojete od Njegovega Velikanstva, presvitlega cesarja.

3. Stranka splošne ravnopravnosti in njen kandidat.

Na Vas veleposestniki goriške grofje je ležede, ali hočete veljati za pristaše fakijske opozicije, za nasprotnike dunajske vlade, za nasprotnike narodnega pomirjenja, ali pa hočete veljati za spravljive državljane, ki priznavajo ravnopravnost vsem narodom, ki spoštujejo cesarjevo besedo, ki podpirajo Taaffejevo ministerstvo v izvrševanji najtežje naloge, katero je prevzelo. Ni dvomiti na Vaši zvestobi do države, na

Vaši pravicoljubnosti do vseh narodov, na Vaši srčnosti, ki Vam daje moč, da brez strahu izrečete svoje prepričanje. Tak program, ki se ujema s cesarsko besedo o pomirjenji avstrijskih narodov, ki se strinja s prizadevanjem dunajske vlade, da bi se uvedla povsod narodna ravnopravnost, ki se ujema s Vašim političnim, verskim, narodnim in gospodarskim prepričanjem, je program Sigmunda grofa Attensa. Zato je sveta dolžnost vsakega veleposestnika katere koli narodnosti na Goriškem, da se udeleži osebno ali s pooblastilom letošnje volitve in da voli grofa Attensa!

Kdor bi se volitve zdržal, spravi bi izvolitev pravičnega kandidata, kolikor je odvisna od njegovega glasu, v nevarnost in pripomogel bi po svoje k izvolitvi kandidata fakijske opozicije. Kdor pa izrecno glasuje za Hohenloha, poriva sam sebi moč v srcu. Kaj pričakuje od Hohenloha, ki se je ponujal italijansko liberalnemu društvu „Unione“, da gar glasilo je „Corriere“, ki je zdihoval po padu ministerstva Taaffejevega, ki je dražil Italijane zoper Slovence? Kaj pričakuje od kneza Hohenloha, katerega priporoča fakijska opozicija, ki nasprotuje izvršitvi onega vladnega programa, ki ima podlogo v cesarjevi besedi in v decembrni ustavi? Rojaki, veleposestniki katere koli barve! Tu gre za edino pravo avstrijsko načelo; Attensov program je izraz avstrijskega mišljenja in čustva nasproti fakijski opoziciji, ki išče svojo korist in izraz svoje brezozirnosti. Goriški veleposestniki! stranka splošne ravnopravnosti priporoča Vam grofa Attensa, fakijska opozicija priporoča Vam kneza Hohenloha. Izberajte, pa izberite dobro!

4. Solnce pa luni!

Zaveznikom fakijske opozicije nikakor ne more iti iz spomina, da smo primerjali Sigmunda grofa Attensa kot kandidata za državni zbor solncu, njegova nasprotnika kneza Hohenloha in grofa Paceja v istem pogledu pa luni. Ta primera jim je tako zmešala možjane, da ne morejo priti v dušno ravnotežje, ter skušajo se šalo in prisiljenim nasmehom izbrisati pomen one primere; a mi tega nikakor ne pustimo. Primera je postavljena in primera velja, ker je resnična. V oziru na svetlobo je med solncem in mesecem ta razloček, da solnce ima svojo svetlobo, mesec pa tujo, vzprejeto, izposojeno. Ako zahtevamo, da kandidat za državno poslanstvo mora imeti neko svetlobo, neki blišč, ki ga priporoča za ta posel, priznati mora vsakdo, da grof Attens ima na sebi in v sebi lastnosti, ki ga priporočajo za omenjeni posel; a njegova nasprotnika morala sta se blišč izposoditi, da se smeta občinstvu prikazati kot kandidata, in sicer je prejel knez Hohenlohe svoj svet od tržaškega solnca, grof Pace pa od društva „Unione“ in njegove veče, goriškega „Corriera“.

Kaj je knez Hohenlohe brez tržaškega upliva? ali je znan kot razumnik? kot delavec? kot političen značaj? kot upliven mož? kot samostalen človek? kot zaničevalec posvetnega veselja in veselja društev? kot govornik? kot prijatelj ljudstva? kot posestnik? kot gospodar? kot nepotreben državni ali deželni služba? kot premožen? kot neodvisen v denarnih zadevah? kot mož, ki se ni ponujal „Unione“? ki si upa izraziti svojo misel proti visoki gospodi? ki bi skrbel prej za volilce nego za kaj drugega? ki bi se bil se svojimi dejanji priporočil za poslanca? ki bi imel krepko izražena politična načela? — Nubene teh lastnostij ne dobite na knezu Hohenlohu v taki meri, da bi kdo radi njih naučutil se za kneza. Ali ima torej knez svoj blišč? Nima ga; kolikor je znan, znan je po priporočilu fakijske opozicije in kot vesel društvnik; a to nikakor ni potrebna lastnost dobrega poslanca. Knez Hohenlohe torej ni solnce, ampak mesec, bled mesec!

O grofu Paceji niti ne govorimo. Dopisnik iz St. Vite v zadnji „Soči“ povedal je, da grof niti na svojo občino ne zna skrbeti; toliko manj bo znal skrbeti za deželo. Tudi grof Pace torej ni solnce, in še kot mesec je slab razsvitljen. Grof Pace dobiva

svoje svitlobe od „Unione“ in „Corriera“; ali ta je tako neznatna, da še tisti, ki bi sicer zavoljo grofovega brata ne bili popolnoma nasprotni tej kandidaturi, so ga zavrgli, ko so slišali, čega v kandidat je. Svoje svitlobe torej nima grof; tuj bliše je pa tak, da mu prej škoduje nego hasni; zato ne bo grof Pace nikoli razsvitljeval furlanske ravani.

Ves drugačen je grof Attems. V označenem oziru je res solnce, to je: ima na sebi lastnosti, ki ga usposablja in priporočajo kot kandidata za državno poslanstvo, ter ne potrebuje, da bi ga drugi osvitlevali. Naslednik slavni pradedov dela čast svoji hiši. Mož je premožen, eden največjih posestnikov na Goriškem, ki ne potrebuje niti državnih niti deželni služeb, da bi mogel živeti; kateremu se ni bati ni srda ni osete visoke gospode, katere ne potrebuje; kateri daje lep izgled aristokratske družine po starom kopitu po vzglednem družinskem življenju; ki ne trati časa s pohajkovanjem, igro in ženako zabavo, ampak s poštenim delom in skrbjo za posestva, kateri je dobil po svojih dedih; kateri ne berači političnih načel in jih ne menjuje vsako jutro ko nočno srajco, ampak je stanovitven v načelih, katerim namerava Taaffejeva vlada do zmage, ki očitno priznava naravno in božjo pravico ter ravnopravnost vsem narodom širne Avstrije, ki noče, da bi bila odgoja brez krščanskega Boga, ampak hoco, naj se ta krepko poudarja in otrokom od prve njih mladosti stavlja pred oči. Grof Attems je c. k. kamornik in ima kot tak pristop do cesarja, kakor knez Hohenlohe, ako ne še bolje. Torej ima grof Attems zares na sebi lastnosti, ki ga priporočajo za kandidata, in mu ni treba, da bi dobival bliše od drugod. V tem oziru je v resnici solnce, naj se repenčita vsled tega fakijska opozicija in „Unione“, kolikor jima drago.

Radi lepih lastnostij, katere kinčajo grofa Attemsa, je ta mož splošno priljubljen; v aristokratskih družinah se o njem lepo govori in nikdo mu ni nasproten razen fakijskih opozicijonalcev in „Unionistov.“ Drugega mu ne morejo očitati nego to, da so Slovenci zanj, in izmišljujejo se, da grof Attems poslanen na Goriškem vse, kar se bo dalo posloveniti. Tega Slovenci od njega ne zahtevamo; Slovenci pričakujemo od svojih poslancev v narodnem oziru le to, da bodo zagovarjali ravnopravnost tudi za nas, kakor jo privoščimo vsakemu drugemu. Ker so naše zahteve poštene, zato so z nami poštenjaki vseh narodnostij. Slovenci ne nakladamo grofu Attemsu nikake naloge, ki bi branila poštenjakom druge narodnosti glasovati zanj. Na poštenu, ipravični podlagi smo se prav lepo zjediniili za skupnega kandidata, ki bo voljen od obeh narodnostij v deželi in bo tako pravi zastopnik goriške dežele.

5. Veleposestnikom.

Slovenski in vsi poštenu veleposestniki, katerim je cesarjeva beseda in vsestranska ravnopravnost na srci! ali se bote še obotavljali gledé izvolitve kandidata v velikem posestvu, kateremu bi dali glas za državni zbor? Ali ni potem pojašnjenje v Vašem srci, ki čuti za Avstrijo in njeno blaginjo, uže davna dozorel rden sklep, da hočete za Attemsa glasovati? — Vemo, vemo, kaj Vas teži. Smukali so se okolo Vas gospodje, kateri bi morali nekoliko bolje poznati svoje dolžnosti do države in vlade, ki bi morali bolje spoštovati splošno znano željo presvitlega cesarja, ki bi se ne smeli ukloniti vsakemu vetru, ki pride od sinje Adrije, ki bi morali krepko zastopati državne koristi, ki bi Vas morali učiti, ne pa na limanice vabiti in pregovarjati Vas za kandidata fakijske opozicije. Ta gospoda Vam je pisala pisma, v katerih Vas pridušuje delati za Hohenloha, z naročilom, da nikomur ne ohrnite o pisani niti besedice. Ta gospoda Vam je vzela častno besedo, da bote glasovali za kneza Hohenloha, katerega Vam je priporočala kot bodočega zastopnika ravnopravnosti. Ta gospoda Vam je izvabila pooblastila z izkaznico in glasovnico v korist kandidata fakijske opozicije, kneza Hohenloha. Ta gospoda Vam je žugala, da bote trpeli škodo v gmotnem oziru, v kupčijskih zadevah, ako ne bote glasovali za Hohenloha. To so pomislili, kaj ne, ki Vam težijo srce?

Rojaki! bili ste osleparjeni! Kandidat fakijske opozicije opisaval se Vam je kot mož, ki ima upliv na cesarskem dvoru, ki priznava ravnopravnost narodov, ki bo znal zastopati goriško veliko posestvo. Kot takemu kandidatu obečali ste svoje glasove; zdaj pa veste, da ni tako, in da ste bili osleparjeni z lepimi besedami. Imeli ste tako rekoč pogodbo z dotičnimi agenti. Agent Vam je obečal dobrega kandidata, a Vi ste obečali svoj glas. Zdaj pa vidite, da Hohenlohe ni dober kandidat, ker kot kandidat fakijske opozicije ne more biti dober; zato je Vaša pogodba neveljavna. Vaša kupčija uničena. Ako obečate za lepega konja 300 gold., in Vam prodajalec namesto tega pripelje mršastega konja, porečete: Prijatelj, obdrži svoje kljuse in jaz obdržim svoj denar; pogodila sva se za lepega konja, a ne za kljuse. Bedak bi bil, kdor bi dal 300 gl. za kljuse, potem ko se je pogodil za konja. Prav tako bi bil bedak, kdor bi dal svoj glas slabemu kandidatu, ko ga je obečal, dokler je še mislil, da je kandidat dober. Rojaki, delali ste pošteno, ali motili ste

se v osebi; Vam je bilo vedno za to, da bi zmagal dober kandidat. Dokler ste mislili, da je Hohenlohe dober kandidat, ste smeli zanj glasovati; zdaj veste, da ni dober, zato nesmete pri njem ostati; glasovati morate za grofa Attemsa, ki Vam je znan kot dober, pošten, pravičen kandidat. Vsa obečanja so razdrta, vsi ste prosti, vsi ste dolžni, dobro voliti!

Kaj pa oni, ki so oddali pooblastila? Pooblastila smejo se oddajati edino le vitezu Tonkliju, predsedniku „Sloga“, vitezu Doliaku, predsedniku „Katoškega društva“ in takim možem, ki so odločno za grofa Attemsa. Nikomur drugemu se ne smejo oddajati pooblastila, niti uradniku, niti grofu, niti pisarju, niti komurkoli. Ako je bil kdo zapeljan po Hohenlohovih agentih, da je oddal svoje pooblastilo, posebno ako bi je bil oddal uradniku, je njegova sveta dolžnost, da tirja iz ljubezni do dežele in do dotičnega uradnika pooblastilo z izkaznico in glasovnico nazaj. To se mora v kratkem zgoditi, dokler je še čas. Tirja nej se vse nazaj od onega, komur je bilo izročeno, ki mora vse povrniti. Ako bi se ta obotavljali ali ako bi se bilo bati, da bi kako zvjajal, obrne naj se dotičnik naravnost na dotično c. k. okrajno glavarstvo s prošnjo, da se mu dobi nova izkaznica in nova glasovnica, ki naj se mu neposredno na dom pošlje. Komur se zdijo te pisarije presitne, naj pooblasti viteza Tonklija, da bo zahteval v njegovem imenu pooblastilo in druge papirje nazaj, ali pa da jih bo reklamiral pri dotičnem glavarstvu. Glavarstva ne smejo zadrževati izkaznic in glasovnic, ampak oddajo vsako reč na svoje mesto. Rojaki, ganite se! Da je bil morda kdo zapeljan, ni sam kriv; ali če še dalje ostane v zmoti, greši zoper narod. Rodoljubi posameznih goriških občin, pregledujte ime-nik veleposestnikov v svojem kraji in pojte na roko volilcem v teh zadevah. Komur kaka reč ni dovolj jasna, naj popraša pri „Slogi“, pri vitezu Tonkliju, in vse se mu pojasni. Goriška aristokracija in poštenu Italijani so z nami; samo fakijska opozicija in „Unione“ sti nam nasproti. Prva dela za Hohenloha, druga za Paceja, mi pa za pravičnega kandidata Sig-munda grofa Attemsa.

Pozor! Slovenci na Goriškem!

Spisal odkritosrčen rodoljub meseca maja 1885.
Založil pisatelj. Tiskal J. Leon v Mariboru.

Tako se imenuje knjižica, 20 strani velike osmerke debela, ki je izšla te dni v Mariboru ter se je razposlala volilnim možem in drugim veljakom na Goriškem. Knjižica je pisana proti vitezu Tonkliju, kateremu očita, da kot zastopnik in voditelj goriških Slovencev ni izpolnil svoje dolžnosti, ter opominja volilce kmečkih občin goriških, naj ne volijo več Tonklija v državni zbor, ako ne izpolni uže pred volitvijo nekaterih pogojev.

Knjižica obsega marsikatero prašanje, ki je vredno, da bi se rodoljubi z njim bavili, ali v marsikaterem oziru gre predaleč in očita vitezu Tonkliju marsikaj po krivici. Kadar se brezimni pisatelj oglasi in pové svoje ime, morda mu vitez Tonkli odgovori na posamične točke. Sploh pa obojamo to knjižico, ker je bila volilcem razposlana tak čas, ko ni bilo več mogoče, da bi se zadevne stvari mirno in zadostno rešale, ter bi se o njih sklevalo. Knjižica, o takem času med občinstvo razposlana, ne more nego volilce begati, ki slednjič ne vejo, kaj jim je storiti. Ako je pisatelj pričakoval dobrega uspeha, imel je knjižico izdati dva meseca prej, da bi med tem časom rodoljubi o stvari govorili in zjediniili se. V zadnjem trenutku izdana knjižica more k večjemu škodovati s tem, da zbeza občinstvo, a prave koristi po našem mnenju ne more prinesti. Volilna disciplina je predragocena reč, ki se ne sme stavljeti v nevarnost, če tudi bi sicer izid volitev ne bil s tem premenjen.

Knjižica se ozira tudi na „Sočo“, o kateri pravi, da je Tonklijevo glasilo, in jej očita nedoslednost ali nenatančnost v nekaterih rečeh. Čitatelji poznajo „Sočo“ in njeno pisavo, zato se nam ne zdí potrebno, da bi se posebe zagovarjali proti tem očitanjem. Berite „Sočo“, pa sodite! „Soča“ je Tonklijev organ toliko, kolikor je organ vsakega rojaka, ki hoče v „Sočo“ kaj pisati in jej kako stvar sporočiti ali pejasniti. Ako vé kdo, da je „Soča“ še kako drugače Tonklijevo glasilo, prosimo, naj objavi to, kar vé. „Soča“ si je v svesti, da čela po svojem spoznanju in prepričanju in da ne sprejema migljejev od nobene strani. Ako vé kdo kaj drugega, prosto mu je, naj objavi.

„Soča“ bi bila po oni knjižici nedosledna, ker je izrazila 1. maja svojo nado, da skliče „Sloga“ volilne shode, a je potem 8. maja naznanila, da shodov ne bo. „Soča“ ne vidi nedoslednosti v tem; kajti 1. maja je povedala, za kaj pričakuje shode, in 8. maja je naznanila, za kaj jih ne bo. Naj bi bil g. pisatelj sprejel navedene razloge, ne bi bil mogel govoriti o nedoslednosti. — Dalje pravi brošura, da „Soča“ je pred poldrugim letom razlagala Tonklijevo odlikovanje kot priznanje njegove politike, zdaj pa kot popravek neke pomote iz leta 1882. Tu ni nikakega nasprotja; resnično je eno in drugo; g. pisatelj naj ne uvaluje nasprotja v „Sočino“ pisavo,

in ga ne dobi. Ako bi Tonklijeva politika bila vladi nasprotna kakor je politika nekega velikaša, bi Tonkli gotovo ne bil odlikovan, če tudi je bil izpuščen o priliki, ko bi bilo priznanje na svojem mestu.

Neatnančnost očita brošura „Soči“ zato, ker je rekla, da vitez Tonkli nima za svoje narodno delo niti gmotne niti druge plače. Knjiga meni, da mesto, katero zavzema Tonkli v javnem življenju, je moralno plačilo, plača 1200 gl. katere ima kot deželni odbor-nik na leto, pa denarna odškodnina. Pisatelju voščimo mnogo plač prve vrste; odškodnina deželni odbor-nikov je pa tako znana, da je „Soča“ ne more tajiti. Ta odškodnina daje se Tonkliju kot odbor-niku, kakor n. pr. Ivanu Gasserju ali vitezu Pajerju, ki nista naše gore lista, ne pa kot narodnemu delavcu. Kdor bi bil na njegovem mestu, dobival bi tisto plačo, naj bi narod dobro zastopal ali slabo. Prav tako je gledé državnega zbora. Resnica je, da vitez Tonkli je zaradi poslanstev zgubil mnogo klijentov kot odvetnik. Tega niti knjižica ne more tajiti. V stvarnih podatkih se ujemamo. Zdaj naj sodi vsakdo z ozirom na vse razmere, ali je govoriti o gmotnih koristih za narodno delovanje ali ne. Svo-jega mnenja v tem oziru nikomur ne usilujemo.

Dopisi.

Iz okolice goriške, 28. maja. — Na Vogerskem bo drugo nedeljo po binkoštih, 7. junija t. l., blagoslovljenje novega križvega pota, kateri je bil že v nedeljo 3. maja v domači cerkvi na ogled razpostavljen. Novi križev pot spričuje, da v ondašnjem ljudstvu kljubu neugodnim razmeram še vedno živa vera tli, ker pri vsem svojem siromaštvu pritrvalo si je ljudstvo vender še toliko, da si je omislilo take umetne slike za svojo cerkev. Širokost teh podob iznaša 60, visokost pa 80 centimetrov brez okvirjev. Ta velikost je prav primerna, da goloto ston očem dobrodejno zakriva. Če malenkosti izuzamemo, reči moramo, da je vedel slikar vsak prizor tako predočiti, da se zamakne duh ogledovalčev v nekdanje čase. Kaka divjost boričev, kaka ošabnost furizejev, ki trpečega odrešenika povsod spremljajo in nadlegujejo! Tudi obnebe je žalostni prigodbi primerno naslikano. In svete osebe! — Le pogled ali si kedaj videl lepše obličje nego je Zveličarjevo pri II. postaji tega križvega pota, ko božji trpin križ objema — človeku v največji nauk? Glej pri 12. postaji revno Mater božjo, kako sklenjenimi rokami za nas k sinu moli; — glej druge osebe, sv. Longina v vojaški opravi! Vsakdo mora pritrdati, da delo hvali mojstra. Vse je tako spodobno naslikano kakor tirja svetost te zgodbe.

Čestitamo občini Vogerskej, ki je dobila lep križev pot, ter priporočamo ob enem vsem čast. cerkvenim predstojništvom mladega umetnika g. Simona Ogrina z Vrhnike, ki se je o tej priliki pokazal pravega mojstra. Dajte mu dela brez skrbi! Novi križev pot z lepimi orehovimi okvirji ni stal celih 400 for. Toliko o tem novem križevem potu.

Eden v imenu več njih.

Čepovan, 25. maja. — G. profesor kmetijstva E. Kramar je včeraj v tukajšnji šolski dvorani podučeval o kolobarjenju in o sadjereji. Jako potreben nauk! Priljublil se je pa g. govornik prav s tem, da je v podlago podjuka vzgel tukajšnje dejanske razmere in navade. On se ni šopiril z novimi teorijami, ampak priporočal je in z razlogi utemeljeval tako kolobarjenje pri obdelovanju polja, kakeršno se prav našim razmeram naj bolj prilaga, a je vendar znanstveno utrjeno. Prav tako je tudi gledé sadjereje le to razlagal in priporočal, kar je lahko mogoče izpolniti rekel bi vsakemu kmetu, da naj se hitreje sadjereja širi in zboljšuje.

Poslušalcev je imel natlačeno prostorno šolsko dvorano, še zunaj vrat in pod okni je mnogo ljudstva poslušalo. In dasi je govor trajal nad poldrugo uro, nihče se ni utrudil; vsi so pazljivo sledili govornu. Gotovo znamenje, da ljudstvu je mar za poduk in napredek.

V Velikem Dolu na Krasu, 16. maja. — Pre-ljubljena mi „Soča“, sprejmi v svoje predale ta borni dopis o žalostnem stanju kmetijstva na Krasu. Predno pa začnem o kmetijstvu, spregovorim nekaj o državnem poslanci. Pred 6 leti, ko so bile volitve v državni zbor, dobil je g. dr. vitez Tonkli v sežauskem volilnem okraji le 2 glasa. Ker je pa v pretekli dobi šest let marljivo potezal se za narod in domovino, pridobil si je tukaj veliko zaupanje, da ga bomo, kakor slišim, v tem volilnem okraji enoglasno volili. Zdaj začnem o žalostnem stanu kmetijstva. Dne 12. t. m. od 5. do 6. ure zajutra se je tukaj usula toča, da je vinski pridelek skoro popolnoma uničila; a tudi drugim pridelkom je veliko škodovala, zlasti murbcnemu perju, krompirju, žitu itd. in to ne samo v naši občini, temveč skoro polovico Krasa zadela je po toči velika, neprecenljiva škoda. Ubogi kmeti tr-

di se celo leto, obdeluje, kupuje beke, rakle, delavce plačuje in žveplo, in za vse to se veči del posestnikov tudi veliko zadolži z upanjem, da to o trgatvi poplačajo; ali ves up je šel po ledeni s toče stopljeni vadi.

Zdaj pogledimo, kako kmetijstvo na Krasu propada. Za izgled vzamem enega najboljših kmetovalcev, najboljših delavcev in najboljših gospodarjev te občine. Ta je posestnik J. R., ki je pred enim letom umrl. Pred 20 leti je posedoval okolo 40 oravov njiv in senočetij, ktere še dandanes njegovi dediči posedujejo. Pogledimo pa razmere v tem času. Pred dvajstimi leti je redil 4 vola, 2 kravi, 2 junca, od 10 do 20 ovac in konja. Pogledimo pa zdaj; zdaj redi še 2 vola, enega junca in eno kravo, torej od 15 do 25 glav živine manj, če tudi posestvuje zmerom isto; in tudi drvi moral je v tem času dve tretjini za opravke prodati. Ali bi morda častiti bralci mislili, da je ta po nemarnosti kaj zapravil, zaigral, zapil ali da se je doma gostil, ali delo opuščal? To nikakor ne; delal je, kakor vsi vemo, skoro brez nehaja on in družina, nikoli ni igral, tudi v gostilne ni nikoli zahajal, in vender v 20 letih toliko nazaj priti! In to najbolj in najbolj delavni gospodar vse občine; kako pa drugi? Da bi hotel napisati vse natanko, kakšne reve kmeta obiskujejo, bi ne bilo dosti 10 pol papirja. In to se ne godi samo kmetom v naši občini, temveč splošno po vsem Krasu; in tu niso krivi samo ogromni davki in naklade, temuč največ so krive nepretregane slabe letine, ki nas uže mnogo let tlačijo. Toča, suša, rosa, slana in druge uime nas uničujejo. Tako je vse prebivalstvo na Krasu, kadar nas je ta nesreča zadela, žalostno in otožno, da ni mogoče popisati.

Vrhu vsega tega pa se nam je usilil še neki čisto nov davek. Ta novi davek je, da moramo vsako leto dva voza drvi g. župniku v Komen peljati, kterege davka ni še nikoli naša občina dajala. Pred 8 leti je prišel sedanji župnik, g. Jakop Doljak, v Komen in še le pred 3 leti je začel po rečenih drvih uprašati. Slavno c. k. okrajno glavarstvo v Sežani mu je šlo na roko, ne vemo na kaki podlagi, in plačati moramo z lepa ali z grda. Ko si je občina naložila v predarku za leto 1883 po 10 kr. na vse tukajšnje izravne davke za svoje potrebe, nam je slavno c. k. okrajno glavarstvo zarubilo 28 gl. 50 kr. ter je poslalo to vsoto na račun rečenih drvi g. župniku v Komen. Kaj čemo ubozi kmetje; trpimo, dokler moremo; meso je uže pošlo raz nas, še kožo da nam upniki iztrgajo, potem naj pride eksekutor z žakljem in naj še kosti odnese, potem bo vsega konec.

Da je ta prej omenjeni davek čisto nov, izrečem pod odgovornostjo zvestega državljanu, in če je treba tudi na najvišjem mestu dokazem, ne z eno, temuč, če je treba, tudi s to pričami, ki vse prisežejo, da naša občina, to je občinarji Velikodolski niso nikoli nobenemu župniku v Komen drvi dajali. Tudi se ne skrivam za steno, marveč očitno se podpisem
Jožef Trobic, župan.

Politični pregled.

Ko dobé čitatelji današnji list v roke, kmečke občine nekaterih pokrajin uže izvrše svoje državnozbornske volitve. Do sedaj, ko to pišemo, volile so kmečke občine na Solnograškem in Nižjem Avstrijskem; prve so si izbrale svoja dosedanja konservativna poslanca Lienbacherja in Neumeyerja; na Nižjem Avstrijskem so si konservativci priborili eden okraj in po drugih okrajih zadobili so zdatnejšo večino ko pri zadnjih volitvah. Liberalizem povsod pojema in prodirajo ali se uže bližajo zmagi konservativna načela. V Istri so Hrvati in Slovenci postavili tri kandidate, za kmečke občine dr. Viteziča in šolskega nadzornika Spinčiča, v mestni skupini pa dr. Mandiča, prvega izvolitev je uže zagotovljena. Prof. Šukljeja čaka na Dolenjskem blamaža, kakor jo tak veteranjak tudi po vsem zasluži. Binkoštno praznike se je bil pripeljal z Dunaja, nadejaje se, da ga bodo dolenjski volilci kar v slavnostnem sprevedu vodili od mesta do mesta; ali kako se je ubogi mož varal; na volilnem shodu v Krškem zmedli so mu štrečno volilci sami, ko sta samo dva za-nj glasovala; na to jo je gospod na Dunaj popihal, prepričavši se, da njegove rožice ne cvetejo na Dolenjskem tako, kakor so mu jii popisovali nekateri njegovi prijatelji. Izvolitev grofa Margherija je gotova. Tudi na Notranjskem proderl je po osrednjem volilnem odboru priporočeni g. Obreza proti dr. Dolencu, kateri kandidira na svojo roko proti narodni disciplini. Tudi na Koroškem se je jelo daniti. Tam so bili do sedaj vedno voljeni nemščurji ali pa liberalci najskrajnejše levice. Izvo-

litev volilnih mož kaže, da je Velikovški okraj za liberalce zgubjen, ker bode z veliko večino voljen minister Pino, in v Beljaškem okraju zmaga brzkone voditelj koroških Slovencev, mogočaslužni g. Einspieler. Bog daj!

Ogrski zbornici sti nastopili svoje počitnice do 26. septembra; v jeseni se snide gosposka zbornica po novi preosnovi. Tizsa je skrbel, da novovoljeni dosmrtni udi pripadajo večinoma njegovi stranki, vladanje njegovo bode tedaj lahko: pokorna mu je uže nižja, poslušna mu bode tudi višja zbornica.

Francoski rudečkarji so obhajali binkoštno nedeljo obletnico nekdanje komune; pri tej priliki je prišlo med njimi in redarji do prepira; nastal je upor, ko redarstvo ni dopustilo razobesiti drugih ko narodnih zastav, pri tem je bil eden umorjen, več ranjenih, še več shranjenih pod ključ. Viktor Hugo, sloveči francoski pesnik in romanopisec, a neznačajen politik in brezverec, je umrl; narodna zbornica je dovolila 20 tisoč fr., da se na državne stroške pokoplje v pantheonu v cerkvi sv. Genofeve.

V angleškem ministerstvu bi bila čez binkoštno praznike kmalu nastala kriza, trije udje so hoteli odstopiti, ko je Gladstone predložil postavni načrt za Irsko, kateri bi malim najemnikom olajševal nakupovanje zemljišča. V kratkem začnejo Angleži zapuščati Sudan in zasedejo ga po dogovoru ne Italijani, ampak Turki. Tudi tam si Gladstone ni nabral lavorik, ampak sebi in svojemu narodu napravil je veliko sramoto.

Domače in razne vesti.

Sijajna zmaga. — Pri volitvah v kmečkih občinah, ki so se danes vršile, zmagala je „Sloga“ s svojima kandidatom prav sijajno. Dr. Jožef vitez Tonkli dobil je izmed 255 oddanih glasov 253 in sicer: v Gorici 132, v Tolminu 58, v Sežani 52, v Bolci 11. V Gorici dobil je dr. Gregorič 1 glas, v Bolci dr. Abram 1 glas. V Gorici manjkali so pri volitvi 4 volilci, drugod prišli so vsi na volišče. — V Gradišči zmagal je kandidat „Katoliškega društva“ in „Sloge“ monsignor Valussi s 70 glasovi proti 35. Slava slovenskim in konservativnim furlanskim volilcem! Veleposestniki, krepko po tej poti!

Veleposestnikom pokladamo prav toplo na srce, naj dobro preberejo in premislijo vse to, kar piše „Soča“ o volitvah v tej skupini, o kandidatih, agitacijah in o tem, kako se je treba poštenim veleposestnikom vesti. Ako kateri veleposestnik ne dobi „Soče“, je dolžnost njegovega najbližnjega soseda ali katerega koli rodoljuba, da ga o teh rečeh podučí. Rodoljubi, ki imajo čas in sposobnost, so dolžni, da pomagajo veleposestnikom v vsakem oziru, bodisi da jim naznanjajo nevarnost od fakijske stranke ali da jim pomagajo dobiti nazaj pooblastila, katera bi bili dali kakemu tujemu agentu.

Vsako mora udeležiti se volitve osebno; le komur je to nemogoče, naj odda pooblastilo vitezcu Tonkliju ali kateremu zanesljivemu rodoljubu, ki je za grofa Attemsa. Našim nasprotnikom ne sme nikdo dajati glasu. Udeležba mora biti splošna, da Attems gotovo zmaga. Hohenlohe z gublja privržence od dne do dne; dokler se ni govorilo o njem, imel je nekaj pristašev; a bolj ko se razpravljajo njegove reči, manjši postaja ogenj, ki je nekatero volilce zauj vnel. Tudi Pacejeva kandidatura gre rakovo pot; ako bi ga volilci ne poznali, morda bi glasovali zanj; ali preveč je znan, in nikdo se ne more zanj ogreti, ako ni prisiljen po „Unionu“. Sicer je obče znano, da to društvo bi bilo veliko rajše, ako bi moglo namesto Paceja spraviti Vicentinija v državni zbor, in maogi menijo, da „Unione“ zasakne stvar še zadnji trenotek ter da proglasi za kandidata Vicentinija namesto Paceja. Ali tudi s to premembo si društvo ne bo moglo opomoči. Vicentini bi dobil samo tiste glasove, ki so namenjeni Paceju (40-50), Hohenlohovi pristaši ne bodo nikoli glasovali za Vicentinija, rajši ze zdržijo volitve ali pa razkropijo svoje glasove. Da bo zmaga Slovencev, združenih z goriško aristokracijo in italijanskimi konservativci, sijajnejša, naj nikdo ne odpade, naj nikdo ne izostane; vsako naj pride volit ali naj pošlje prej ko mogoče pooblastilo za Sigmunda grofa Attemsa.

Nekateri briski veleposestniki so bili dali pooblastila nekemu Hohenlohovemu agentu. Ali ko so možje zvedeli, kako reči stojijo in da je grof Attems kandidat, zahtevali so po omenjenega agen-

ta pooblastila nazaj, ki jim jih je tudi dal. Drugi so se obrnili pa naravnost na c. k. okrajno glavarstvo v Gorici ter so prosili, naj se jim pošlje nova izkaznica in nova glasovnica neposredne v njih roke. Slavno c. k. okrajno glavarstvo je uslišalo njih prošnjo. Slava briskim veleposestnikom! Pretekli binkoštni ponedeljek zbrali so se bili briski veleposestniki na Dobravi ter so sklenili, da bodo glasovali kakor en mož za grofa Attemsa. Čast takim volilcem! Veleposestniki drugih občin in okrajev, posnemajte izgled vrlih Bricev! Tudi iz vipavske in soške doline ter s Krasa prihajajo vesela poročila. Kaj pa v kanalskih in tolminskih hribih? Ne da bi bila nemško-italijanska slana poparila slovensko evetje? Ako bi bilo kaj takega, hitro posnemajte (Brice! Par slovenskih voljakov, ki so se bili približali nekim goriškim fabrikantom, so menda uže zopet prosti in sami svoji. Tako je prav! Še en dober teden je do volitev; v tem času je treba vse poravnati in pripraviti za slavno zmago, ki bo delala čast skupini in posameznikom! Rojaki, krepko naprej!

Novo mašo bo imel prihodnjo nedeljo ob 9. uri zajutra č. g. Štefan Kodermao iz Pevme v semeniški kapeli v Gorici. — Tisti dan bo imel novo mašo tudi č. g. Jožef Pavlica v svojem rojstnem kraju v župnijski cerkvi v Rifembergu.

Kmetijsko predavanje bo imel profesor E. Kramar v nedeljo 7. junija v Šempasu, ko bo končana popoldanska služba božja. Kmetovalci, udeležite se pouka v obilnem številu.

Ženski oddelk nemškega šulferajna sestavi se je, kakor smo že zadnjič poročali po dunajski „N. fr. Pr.“ 21. t. m. v palači Karla pl. Ritterja v Gorici. Od moškega oddelka sta bila pričujoča predsednik imenovani Ritter in tajnik profesor Babach, kateroga razglašajo dunajski list kot stvaritelja nove skupine. Prof. Babach imel je do navzočih 37 gospod navdušen nagovor, ki je bil vsestransko pohvalno sprejet. Predsednica ustanovnemu zborovanju izbrala se je Lujiza baronica Ritter, zapisničarica pa Ella pl. Millenkovic. Prebrana pravila so se sprejela brez premembe in na to se je volil odbor. Predsednica je Karolina Ritter pl. Zahony, njena namestnica gospa Antonija Munde; tajnica Ella pl. Mallinkovic, njena namestnica gospodična Ivana Enzler; blagajničarica Lujiza baronica Ritter, namestnica gospa Ella Lehberr. Goriška ženska skupščina je 1001. skupščina nemškega šulferajna v Avstriji. Glavni sedež za Avstrijo je na Dunaji, prvotni sedež pa v Berlinu, odkoder je dohajala pomoč posebno na Ogersko. Menimo, da nemštvo ni v taki nevarnosti, da bi se morali snovati braniki, kjer niso potrebni; če pa se skrbi le za kratek čas in dušno razvedrenje, našel bi se morda drug delokrog, ki bi bil ob enem splošno koristni. Kar ni še, pa lahko bo. Žensko srce zadene včasih boljše, kar je dobro in koristno, nego moški premišljujoči razum.

Mestne volitve goriške so dovršene. Karol pl. Ritter dobil je v 2. razredu 167 od oddanih 168 glasov. V 1. razredu zmagala je „Unione“ s tremi kandidati, katerih Mighetti Anton in dr. Battiggi sta dobila po 139 od 143 oddanih glasov, Herman Dörries, ki naj bi namestoval dr. Jak. Gentilli-ja, pa 115 glasov. Z enim kandidatom, s Ivanom Paternolijem je „Un.“ propadla; zmagal je kandidat občinskega tajnika Alfred Lenassi s 85 glasovi. En mož pokazal se je močnejši nego vse društvo, ki je izvolilo 19 mož, ki naj bi vodili mestne volitve. Lepe reči!

M. Coppag naznanja v današnjem listu, da je odprl v Raštelji podružnico svoji glavni prodajalnici papirja.

„Katoliško društvo“ goriško imelo je pretekli ponedeljek shod, pri katerem je govoril društveni predsednik o papeži Gregorji VII. — Prihodnjo nedeljo ob 7. uri zvečer bo zopet shod, pri katerem bo predavanje zgovinske vsebine in godbena produkcija. Udje imajo prost ustop v pritično dvorano grofinje Matilde Coroninjeve, neudje dobijo brezplačno vetopnice, ako se oglasijo pri društvenem čuvaju v Nunskih ulicah h. št. 14.

Goriške prijetnosti. Binkoštni ponedeljek bila je šagra na goriškem Gradu. Godlo, plesalo in razveseljevalo se je, da je bilo kaj. — V kavarni na Korjni so tisto noč rogovlili, upili in rujali do 6. zajutra, da bližnji sosedje niso mogli očesa zatisniti. — Na trgu sv. Antona razprla sta se uže po polnoči neki mesar pa čevljar; čevljar je mesarja v vrat zaklal, da je pri tej priči mrtev ostal. Morilca so zaprli. — Šagre se končujejo navadno s pretepi in poboji, ali da bi se odpravile, se do zdaj ni še posrečilo.

V Istri postavili so naši bratje Slovenci in Hrvati tri kandidate za državni zbor, in sicer za kmečke občine izhodnje Istre dr. Viteziča, za zahodnjo Istro profesorja Spinčiča, za mesta in trge dr. Mandiča. Prvi bo gotovo voljen, druga dva dobita znatni manjšini. — Volilci v istriških kmečkih občinah so se vzgledno vedli. V Dornu prišlo je

1200 volitev, ki so 5 dni čakali, predno so prišli vsi na vrsto. Brez strehe in brez postrežbe prenočili so na prostem. Žene in otroci nosili so volicem živež po 5 ur daleč. Tak vzgleden in vztrajen narod pač zasluži, da bi mu zasijala lepša bodočnost.

Na Kranjskem bile so volitve v kmečkih občinah 28. t. m. Grof Hohenwart je voljen enoglasno, dobil je v Kranji 99, v Kamniku 91, v Radovljici 58 glasov; kanonik Klun voljen enoglasno, v Litiji dobil 83, v Ribnici 48 glasov; Viljem Pfeifer voljen enoglasno, dobil v Krškem 56, v Čerenzah 67, v Rudolfovem 51 glasov; Adolf Obreza dobil v Logatci 71, v Postojini 54 glasov; njegov protikandidat dr. Dolenc dobil je v Postojini 40 glasov; deželni sodnik v Celovci svetovalec dr. Hren dobil je v Trebnjem 24, v Radečah 32, v Kočevji 38 glasov; kandidat osrednjega volilnega odbora knez Windisch-Grätz dobil je le 20, 19 in 9 glasov.

Na Koroškem postavili so letos v kmečkih občinah same konservativne kandidate, ki so: minister Pina profesor Einspieler, župan Pongrats, posestnik Peitelt. Upati je, da zmagajo vsi štiri in da se torej tudi Koroško reši one more, ki je tlačil že dolga desetletja.

Slovenska Čitalnica v Cerovem bode imela dne 31. t. m. ob 5. uri popoldne svoj redni občni zbor, h kateremu vse p. n. društvenike uljudao vabi ODBOR!

„Slovenskega pevskega društva“ odbor v Ptujih prosi, da bi vsakdo, ki je pristopil društvu, takoj vplačal vpisnino in društvenino. Zlasti se g. poverjeniki opozarjajo, naj sami sebe ne pozabijo vpisati in šteti med društvenike. Potem pa jih zadevje tudi dotično plačilo. Dakle točno naj stori vsak svojo dolžnost, da bode mogel i odbor vestno spolniti svojo nalogo.

Vodstvo bratovščine „Vednega čiščenja sv. Rešnjega Telesa“ opozarja čestito duhovščino in gg. društvenike, da navadna razstava cerkvene obleke bo tudi letos v hiši Matilde grofinje Coroninijeve v Rabatišči h. št. 16 od 8. do 11. junija.

Razen cerkvene obleke, namenjene cerkvam, ki so se oglasile pismeno in o pravem času, razstavijo se tudi mašni plašči, ogrinjala (veli), naramnice, štole in perilo, ki bo na prodaj cerkvenim predstojnikom. Pri tej priliki sprejemala se bodo tudi naročila, ki se izvršijo z vso natančnostjo.

Franc Jožefov Grenki Studenec „čisti hitro in gotovo.“
 Profesor KARL pl. BRAUN na Dunaji.
 „ne uzrokuje nikakih težav“
 Profesor pl. BAMBERGER na Dunaji.
 „dela bolj uspešno, ko druge grenke vode,“
 Profesor LEDESCHER na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: FRANC-JOŽEFOV GRENKI STUDENEC. Zaloge povsod. V Gorici: lekar gosp. Cristofolletti, Gironcoli, Pontoni in A. Seppenhofer. Razpošilja se iz Budapešte.

Št. 101E.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bo dne 15. junija začela javna dražba (kant) nerešenih zastav I. četrta leta 1884. t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca januarja, februarja in marca 1884.

Ravnatelj: D. LOVISONI.

Zvest zanesljiv hlapec,

k vsem hišnim delom pripraven, ki bi hotel tudi vrt obdelovati, se išče in dobro plača. Več se izve pri uredništvu.

HILARIJANSKA TISKARNA

v Gorici, v nunskih ulicah h. št. 14,

sprejema v tisek knjige, knjižice, časnike, vizitne liste, vabila, okrožnice, sonete, petije, cenike, jedilne liste, bolete, vozne in mrtvaške liste, žalna pisma in vsakršna dela, ki spadajo v delokrog tiskarske umetnosti po prav nizkih cenah.

Tiskarna ima v zalogi vsakovrstnih tiskanil za cerkveno rabo, kakor: spričevala, račune, dnevnike, zapisnike, pregledne, razkaze, posnetke, kanonske table, matice (matrize) za krst, birmo, zakon, smrt, velikonocne liste, kakor tudi popis duš (status) v latinskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku itd. itd.

Tiskarna daje poročstvo za natančno in hitro postrežbo in za nizkost cen.

Papir in šolske potrebščine.

Uljudno naznanjam spoštovanim svojim odjemalcem v mestu in na deželi, da sem jedrli s 1. majem t. l. v Raštelji h. št. 20. podružnico (filijalo) svoje prodajalnice popirja, ki je prav tako bogato založena, kakor moja glavna prodajalnica v Semeniških ulicah, h. št. 12 z vsemi potrebnimi šolskimi rečmi ter s potrebščinami za urad in dom, s tiskanilami, voščeniimi svetičami itd.

Vedno bom za to skrbel, da se postreže mojim ojemnikom pošteno, ceno in hitro. Pismena naročila izvršijo se vedno prav hitro.

M. COPPAG v Gorici.

Želodčne bolezni hitro in gotovo ozdravi jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izlčkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičnimi besedami, ni drugzaga ko prevar, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne živece, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepečajočo moči kineškega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gojusu, riganju, zabasanju, hemoroidalnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisea.

Mnogo prihrani,

kder kupi obleko v

KROJAČNICI IGNAČIJA STEINERJA, ki je največja v Gorici,

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiri narejena obleka po naslednjih cenah:

Popolna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 30 gl.
„ „ „ „ dečke	„ 6 „ 15 „
„ „ „ „ otroka	„ 3 „ 10 „
Povzame pomladanske suknje za gospode	„ 8 „ 30 „
Pomladanski šaki	„ 5 „ 15 „

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robe iz raznih tovarov po naročilu vsled mere, ki se izvrši točno in hitro.

Novo došli dolmani najnovejšega kroja od 8 do 50 gl. za gosp. Šaki za gospe od 4 do 15 gl.

N.o 673.

Razpis učiteljskih služeb.

V tem okraji se s tem razpisujejo sledeče službe: 1.) nadučitelja dvorazrednice v Kanalu; 2.) učitelja — voditelja enorazrednice v Lokovei, 3.) Osoku, 4.) Opatjemselu, 5.) na Dolu, 6.) v Kalu; 7.) službe učiteljice v Černičah, 8.) v Reučah, 9.) v Sempasu.

Dohodki vseh navedenih služeb so poleg dež. šolskih postav 10. marca 1870. in 4. marca 1879. III. plačilne vrste. V krajih pod št. 1, 2, 3, 4, 5, 7 in 9 je stanovanje v naravi, drugod dotična stanarina.

Prošnje s postavnimi spričevali sposobnosti, kakor tudi s spričevalom c. k. okrajnega zdravnika (za zunanje) je vložiti do 12. julija t. l. sem le po predstavljenih oblastnjah.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET V GORICI,
 dne 20. maja 1885.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protlu ter ravnarjem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa ča se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Schymarke. Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabila. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam, Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franz Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Kor stnejši nego vsi v trgovinih se nahajajoči soki in šropti.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tiskokrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skraženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v sk tuljah a 21 kr.; jeden zavoj o 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mostnem trgu v Ljubljani.